

Gyakorló feladatok és gyakorlásra alkalmas források
Alkalmazott matematikából
(az 1. ZH anyagából)

Függvénysorok

1. Határozza meg a következő hatványsorok konvergencia-tartományát! Vizsgálja meg a konvergenciát a tartomány végpontjaiban!

a) $\sum_{n=0}^{\infty} (n+1)x^n$

(Megoldás: $D =]-1, 1[$, $x = \pm 1$ esetében nem konvergens a kapott numerikus sor!)

b) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{2^n}{(n^2+1)} x^n$

(Megoldás: $D = \left[-\frac{1}{2}, \frac{1}{2}\right]$, $x = \pm \frac{1}{2}$ esetében is konvergens a kapott numerikus sor!)

c) $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{n+1}{n}\right)^{n^2} x^n$

(Megoldás: $D = \left]-\frac{1}{e}, \frac{1}{e}\right[$)

2. Fejtse Taylor sorba a következő függvényeket az adott x_0 pont környezetében!

a) $f(x) = \operatorname{sh} x = \frac{e^x - e^{-x}}{2}$, x hatványai szerint, azaz $x_0 = 0$.

(Megoldás: vegyük figyelembe, hogy $f(x) = \operatorname{sh} x = \frac{e^x - e^{-x}}{2} = \frac{e^x}{2} - \frac{e^{-x}}{2}$, és a két

függvényt külön-külön írják fel sorba-fejtve!)

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{(2n-1)!} x^{2n-1}$$

b) $f(x) = \sin x$, x hatványai szerint, azaz $x_0 = 0$.

(Megoldás: $\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n-1} \frac{1}{(2n-1)!} x^{2n-1}$)

c) $f(x) = \frac{1}{x^2}$, $(x+1)$ hatványai szerint, azaz $x_0 = -1$.

(Megoldás: $\sum_{n=0}^{\infty} (n+1)(x+1)^n$, a konvergencia-tartomány $D =]-2, 0[$)

3. Fejtse Fourier sorba a következő függvényeket! Először ábrázolja őket!

a) $f(x) = \frac{p}{2}$, ha $x \in [-p, p]$, és $f(x+k2p) = f(x)$, $k \in \mathbb{Z}$.

(Megoldás: $f(x) = 2 \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n+1} \frac{1}{n} \sin \frac{np}{2}$)

b) $f(x) = |x|$, ha $x \in [-p, p]$, és $f(x + k2p) = f(x)$, $k \in \mathbb{Z}$.

(Megoldás: $a_0 = p$, $a_n = \begin{cases} 0 & \text{ha } n = 2k \\ -\frac{4}{n^2 p} & \text{ha } n = 2k + 1 \end{cases}$, $b_n = 0$, azaz

$$f(x) = |x| = \frac{p}{2} - \frac{4}{p} \sum_{k=0}^{\infty} \frac{\cos(2k+1)x}{(2k+1)^2}$$

c) $f(x) = x$, ha $x \in]-1, 1[$, és $f(x + k2) = f(x)$, $k \in \mathbb{Z}$.

4. a) határozza meg a következő függvények teljes differenciálját!

$$f(x, y) = \frac{xy}{x-y} \quad (df = \left(\frac{-y^2}{(x-y)^2} \right) dx + \left(\frac{x^2}{(x-y)^2} \right) dy)$$

$$f(x, y) = x^y \quad (df = x^{y-1}(y dx + x \ln x dy))$$

b) Határozza meg a következő függvények szélsőértékeit, ha léteznek!

$$f(x, y) = x\sqrt{y} - x^2 - y + 6x + 3 \quad (f_{\max} = f(4, 4) = 15)$$

További példák pl. a

http://www.uni-miskolc.hu/evml/database/downloads/ketvaltozos_fuggyveny_szeloerteke.pdf

és a

http://www.math.bme.hu/~szilagyi/17_ketv_szeloertek.pdf

honlapokon (utóbbiban a 9. oldalon feltételes szélsőérték-feladat).

5. Lineáris egyenletrendszerek, például a

<http://www.math.klte.hu/~losi/jegyzet/eco/linearis.pdf>,

honlapon, (elmélet, feladatok az utolsó oldalakon).

Oldjon meg 3×3 -as egyenletrendszereket Gauss módszerrel, Crammer módszerrel és inverz Mátrix módszerrel (természetesen ez utóbbi két módszert csak akkor alkalmazza, ha ez lehetséges)!

Feladatok a

<rs1.szif.hu/~simonne/Linearis%20egyenletek.doc>

honlapon.

6. Komplex számok: műveletek és függvények, bevezetés.

Például a

digitus.itk.ppke.hu/~b_novak/dmat/Komplex_BArna.doc

honlapon.

Cauchy-Riemann feltétel ellenőrzése

Bizonyítsuk be, hogy az $f(z) = \bar{z}$ és az $f(z) = z^2 \cdot \bar{z}$ függvények nem differenciálhatóak!